

ROMÂNIA

SENATUL ROMÂNIEI
Nr./2193.../18.07.2024

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Biroul permanent al Senatului

17/18 iulie 2024

București, iulie 2024

17/18 iulie 2024

Domnului Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului

În temeiul articolului 77 alineatul (2) din Constituția României, republicată,
formulez următoarea

CERERE DE REEXAMINARE

asupra

Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2024 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei

La data de 28 iunie 2024, Parlamentul României a transmis Președintelui României, în vederea promulgării, Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2024 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei (PL-x nr. 255/2024).

Administrația Prezidențială - Cancelaria Ordinilor
CA/ 816 / 17.07.2024

Legea transmisă la promulgare aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2024, act normativ adoptat de Guvern cu scopul finalizării schemei de sprijin în vederea asigurării unei perioade de tranziție în procesul de revenire la piața liberalizată și a unei protecții corespunzătoare a clienților finali de energie electrică și gaze naturale.

Potrivit OUG nr. 32/2024, se modifică și se completează o serie de acte normative, respectiv OUG nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023, OUG nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea OUG nr. 27/2022, Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și OUG nr. 163/2022 pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Legea transmisă la promulgare aprobă OUG nr. 32/2024 cu modificări și completări ce vizează următoarele aspecte: majorarea termenului pentru returnarea diferenței dintre valoarea decontată și cea determinată de către ANRE din prețul energiei, de către furnizori, de la 2 zile lucrătoare la 10 zile lucrătoare, calculate începând cu data comunicării valorii determinate; extinderea de la 31 decembrie 2014 până la data de 31 martie 2025 a perioadei în care se aplică scăderea prețurilor de livrare de către producătorii de gaze naturale care desfășoară atât activități de extracție onshore și/sau offshore, cât și activități de vânzare a gazelor naturale; extinderea perioadei în care prețul gazelor naturale poate fi modificat prin hotărâre a Guvernului, de la 31 decembrie 2014 până la data de 31 martie 2025; redefinirea procedurii de regularizare, incluzând și regularizarea volumelor facturate de energie electrică și gaze naturale în perioada de aplicabilitate a schemei de sprijin și, totodată, stabilește data limită – 31 martie 2026, până la care se va efectua regularizarea sumelor decontate de la bugetul de stat către furnizorii de energie electrică și gaze naturale; completarea prevederilor OUG nr. 163/2022 cu dispoziții referitoare la cerințele pe care trebuie să le îndeplinească avizele tehnice de racordare emise/actualizate pentru solicitanții care sunt sau doresc să devină prosumatori, precum și cu obligația pentru prosumatori de a instala instalații de stocare la locul de consum și de producere.

Potrivit pct. 8 al articolului unic al legii supuse reexaminării, se introduce un nou alineat, respectiv alineatul (2) la art. IV din OUG nr. 32/2024, cu următorul cuprins: „(2) *La articolul 21 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 163/2022*

pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1165 din 6 decembrie 2022, cu modificările ulterioare, după alineatul (7) se introduc patru noi alineate, alineatele (8) – (11), cu următorul cuprins: «(8) Avizele tehnice de racordare emise/actualizate pentru solicitanții care sunt sau doresc să devină prosumatori prin instalarea de capacități de producere a energiei electrice având puteri instalate cuprinse între 10,8 kW și 400 kW, cu evacuare de putere în rețeaua electrică de interes public, respectă cumulativ următoarele cerințe: a) obligația, în sarcina utilizatorilor, de a instala la locul de consum și de producere instalații de stocare având puterea instalată de cel puțin: (i) 30% din puterea instalată a centralei electrice, pentru puteri ale acestora cuprinse între 3 și 200 kW; (ii) 50% din puterea instalată a centralei electrice, pentru puteri ale acestora cuprinse între 200 și 400 kW; b) puterea aprobată pentru a fi evacuată în rețea nu poate fi mai mare decât puterea instalată a instalației de stocare din cadrul locului de consum și de producere. (9) Prevederile alin. (8) se aplică și pentru acordurile/avizele emise de operatorii de rețea pentru racordarea instalațiilor de producere a energiei electrice sau a unităților generatoare agregate ale prosumatorilor și pentru racordarea proiectelor demonstrative, cu o putere electrică instalată mai mare de 3 kW dar mai mică sau egală cu 10,8 kW ori echivalentă pentru racordurile diferite de cele trifazate, cu evacuare de putere în rețea. (10) Prosumatorii existenți, care dețin centrale cu puteri instalate ce se încadrează în limitele de putere stabilite la alin. (8) și (9) au obligația de a instala la locul de consum și de producere instalații de stocare conform prevederilor alin. (8) lit. a) până la data de 31 decembrie 2027, iar operatorii de distribuție au obligația actualizării certificatelor de racordare ale acestora conform prevederilor alin. (8) lit. b). (11) În cazul prosumatorului care nu respectă obligația prevăzută la alin. (10), operatorul de rețea modifică certificatul de racordare deținut de prosumator, în sensul stabilirii valorii puterii aprobate pentru a fi evacuate în rețea la valoarea de 3 kW, indiferent de puterea instalată a capacității de producere a energiei electrice a prosumatorului.»”.

Conform soluției legislative nou-introduse, prosumatorii existenți care dețin centrale cu puteri instalate ce se încadrează în limitele de putere cuprinse între 3 kW sau, după caz, 10.8 kW – în funcție de tipul de racord, dacă este sau nu trifazat – și 400 kW și cu evacuare de putere în rețeaua electrică de interes public au obligația de a instala capacități de stocare până la 31 decembrie 2027. În cazul neîndeplinirii

acestei obligații, operatorul de rețea modifică certificatul de racordare deținut de prosumator, în sensul stabilirii valorii puterii aprobate pentru a fi evacuate în rețea la valoarea de 3 kW, indiferent de puterea instalată a capacității de producere a energiei electrice a prosumatorului.

În prezent, puterea electrică instalată a prosumatorilor generează în orele de vârf de producție o energie de peste 30% din producția internă a țării.

Prin raportare la conținutul acestor prevederi, la impactul noilor norme și importanța domeniului reglementat, apreciem că se impune reevaluarea, de către Parlament, a soluțiilor legislative anterior menționate, cu atât mai mult cu cât acestea nu au fost supuse analizei primei Camere.

Prevederea care vizează obligația prosumatorilor de a monta instalații de stocare este o măsură de natură tehnică, menită să asigure gestionarea adecvată a sistemului energetic național, în condițiile creșterii puternice a capacității de producție a energiei electrice din surse regenerabile și a volatilității acestei producții în raport cu intervalele de consum. Însă, dincolo de această condiție tehnică, tranziția energetică ce vizează dimensiunea activității prosumatorilor implică o abordare integrată a reducerii dezechilibrelor cantitative și valorice, abordare care să vizeze inclusiv măsuri precum:

- stocarea și corelarea puterii instalate admise cu consumul de energie electrică al beneficiarului, cu luarea în considerare a diferențelor dintre situația prosumatorilor actuali și a prosumatorilor viitori;
- implementarea de programe de sprijin care să vizeze stocarea de energie electrică pentru prosumatorii existenți;
- încurajarea dezvoltării instalațiilor de stocare pentru creșterea flexibilității sistemului, reducerea volumelor tranzacționate atunci când se înregistrează excedent de energie electrică, și reducerea dezechilibrelor proprii ale entităților (furnizori de energie electrică, prestatori de servicii etc.);
- măsuri complementare în legătură cu managementul sistemului energetic, precum creșterea gradului de digitalizare în sistem, îmbunătățirea contorizării, adecvarea pozițiilor contractuale, creșterea volumului capacităților calificate pentru furnizarea de servicii de sistem, și a gradului de ajustare a producției, reducerea perioadei de probă pentru centralele electrice noi, etc.

Prevederea de la punctul 8 al legii transmise la promulgare, cu referire la art.

21 alin. (8) lit. b) din OUG nr. 163/2022, potrivit căreia „puterea aprobată pentru a fi evacuată în rețea nu poate fi mai mare decât puterea instalată a instalației de stocare din cadrul locului de consum și de producere”, nu răspunde în mod corespunzător necesității unei abordări integrate privind provocările actuale ale sistemului energetic național.

Prosumatorii existenți, care dețin centrale cu puteri instalate cuprinse între 3 kW sau, după caz, 10,8 kW și 400 kW, au obligația de a instala capacitățile de stocare necesare până la data de 31 decembrie 2027, operatorii de distribuție având obligația actualizării certificatelor de racordare ale acestora. În caz de neconformare, operatorul de rețea modifică certificatul de racordare deținut de prosumator, în sensul stabilirii valorii puterii aprobate pentru a fi evacuate în rețea la nivelul maxim de 3 kW, indiferent de puterea instalată a capacității de producere a energiei electrice a prosumatorului.

Majoritatea prosumatorilor înregistrați este formată din persoane fizice pentru care se va aplica limita de 3 kW, de la care vor fi obligați să dețină capacități de stocare. De altfel, 3 kW este puterea minimă instalată pentru a primi finanțare prin Programul Casa Verde Fotovoltaice al Administrației Fondului pentru Mediu (AFM), conform art. 17 alin. (5) din Ghidul de finanțare al Programului. Astfel, instituirea unei obligații de a instala capacități de stocare, care presupune și modificarea instalației deja existente, va avea un impact financiar direct și semnificativ asupra micilor prosumatori casnici.

În absența oricăror măsuri de sprijin a prosumatorilor care să asigure acestora capacitatea logistică sau financiară de a completa sistemele on-grid/hibride astfel încât capacitatea de producție să fie egală cu cea de stocare, efectul implicit va fi cel al diminuării ritmului de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile aprobată a fi evacuată în rețea în totalul producției naționale.

Având în vedere aria de aplicabilitate a noilor obligații instituite, soluția legislativă nu poate fi considerată suficientă pentru diminuarea semnificativă a gradului ridicat de volatilitate înregistrat pe segmentul surselor regenerabile de producție a energiei electrice. Or, legiuitorul ar fi trebuit să aibă în vedere o abordare unitară a întregului segment de producție a electricității din surse cu grad ridicat de volatilitate.

Dintr-o altă perspectivă, în lipsa instituirii unei forme de sprijin din partea statului corelativă obligației nou-stabilite, punerea în aplicare a noilor dispoziții și

implementarea efectivă a măsurilor vor depinde de capacitatea financiară a prosumatorilor. Completarea unui sistem de producere a energiei din surse regenerabile cu o componentă de stocare implică o serie de costuri suplimentare cu achiziționarea capacităților de stocare, respectiv cu integrarea acestora în sistemul deja existent/instalat.

Astfel, în funcție de specificațiile tehnice individuale, instalarea unei capacități de stocare poate implica, pe lângă costurile cu achiziția unității de stocare propriu-zisă, și costuri cu achiziția și instalarea de echipamente suplimentare, cum ar fi invertor, controler, regulator de încărcare și efectuarea de modificări la sistemul instalat, ce implică verificări sau ajustări efectuate de personal autorizat.

Costurile suplimentare vor crește proporțional cu capacitatea instalată, iar puterea aprobată pentru a fi evacuată în rețea va fi, de asemenea, proporțională cu puterea de stocare. Neconformarea, indiferent de motive, va conduce la o reducere a puterii aprobate pentru a fi evacuate în rețea la valoarea de 3 kW pentru orice putere instalată a capacității de producere a energiei electrice a prosumatorului.

Noua soluție legislativă nu se aplică doar viitorilor prosumatori, ci și celor existenți, schimbând semnificativ coordonatele în funcție de care prosumatorii actuali și statul au luat deja deciziile de a investi în achiziția și instalarea de capacități de producție de energie electrică din surse regenerabile.

Implementarea programului „*Casa verde fotovoltaice*”, derulat prin Administrația Fondului pentru Mediu, va fi afectată întrucât noile condiții privind eliberarea avizelor tehnice de racordare, aplicabile inclusiv programelor în derulare, vor conduce la blocarea implementării acestora. În ceea ce privește acest program, eliberarea avizelor tehnice de racordare și, respectiv, a certificatelor de racordare, nu era condiționată de deținerea și instalarea de capacități de stocare, ci urmărea strict creșterea numărului de prosumatori și energia electrică produsă.

În prezent, numărul sistemelor de panouri fotovoltaice aflate în faza de implementare, pe componenta destinată persoanelor fizice, este semnificativ și urmează a fi decontate din bugetul *Fondului pentru mediu*, numai după prezentarea certificatelor de racordare a respectivelor sisteme la rețeaua națională de distribuție a energiei electrice. În ipoteza modificării condițiilor de eliberare a avizelor tehnice de racordare, ca efect al noii soluții legislative, beneficiarii se vor vedea obligați să efectueze cheltuieli suplimentare, neeligibile, cu achiziția și instalarea de capacități de stocare, numai pentru a obține avizele necesare prin care se constată finalizarea

investițiilor.

Legea supusă reexaminării generează riscul ca un număr mare de sisteme de panouri fotovoltaice deja instalate pe imobile să nu poată fi puse în funcțiune și racordate la rețea, iar contravaloarea instalării și achiziției respectivelor sisteme nu va putea fi rambursată de către Administrația Fondului pentru Mediu, instalatorii validați neputând recupera investițiile deja realizate.

Mai mult, soluția legislativă trebuie să asigure și posibilitatea efectivă de punere a sa în aplicare prin raportare la condițiile de amplasare a acumulatorilor sau la compatibilitatea echipamentelor deja instalate cu dispozitivele de stocare. În acest sens, subliniem că mecanismul de finanțare europeană de care au beneficiat unii prosumatori, în implementarea capacităților de producție instalate, impune ca aceștia să nu aducă modificări instalațiilor pentru o perioadă de 5 ani.

Față de argumentele expuse mai sus și având în vedere competența legislativă exclusivă a Parlamentului, vă solicităm reexaminarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2024 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS**